

ΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΨΑΡΙ

Ο ΧΑΙΤΟΔΟΥΣ

(Από την Φυσική Ιστορίαν)

Ἡ φύσις μὰ ἡμέρα πήρε ὅλες τὶς πολυτίμες πέτρες καὶ μ' αὐτὴς ἐστόλισε τὸν χαιτόδοντα, τὸ ζωντανὸ αὐτὸ στολίδι τῶν ἀνατολικῶν θαλασσῶν. Τὸ περιβλήμα του ἀποτελεῖ θώρακα πού λάμπει ἀπὸ μαργαριτάρια καὶ διμάντια. Στους τροπικούς δὲν ὑπάρχει μήτε πουλί, μήτε λουλουδί, πού νά μπορεῖ νά παραβῆται στήν ὁμορφιά μὲ τὸν μικρὸ αὐτὸ Ἀπόλλωνα τῶν ὀκεανῶν.

Ἀπάνω στὰ κύματα εἶνε φλόγα, κάτω ἀπ' τὸ νερὸ λουλουδί. Τὸ ροῦχο του εἶνε λευκὸ σάν τὸν ἀργυρὸ καὶ γεμάτο μὲ λεπτότατα καὶ πλουσιώτατα χρώματα πού τοῦ τὰ δίνει ὁ ἔξοχος αὐτὸς καλλιτέλης, ὁ ἥλιος. Ἐχει παραμυθῆνια λάμψη πού θαμπώνει τὸ βλέμμα, πού καταπλήσσει τὴν φαντασία καὶ εἶνε ἀδύνατον ν' ἀναπαραστήσῃ αὐτὴν ἡ πένα. Τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ροῦχο ταιριάζει τέλεια στὸν χαιτόδοντα, γιατί πράγματι δὲν ὑπάρχει σῶμα πιὸ λιγερὸ, πιὸ χαριτωμένον ἀπὸ τὸ δικό του. Νοιώθοντας κ' αὐτὸς τὴν καλλονὴ του, δὲν τὴν κρύβει καὶ γι αὐτὸ κολυμπᾷ σὰ φωτεινὴν βολίδα ἀπάνω στὰ κύματα ἢ στὶς ἀερογαλιές πού τὶς χτυποῦν οἱ ἀχτίνες τοῦ ἡλίου.

Σὲ κάθε κίνησι πού τὴν κάνει μ' ἐξαιρετικὴν εὐκολία καὶ χάρι παίρνει καὶ καινούργιο χρῶμα, ἐνὴν χρῶμα ὀνειρώδες καὶ πότε φαίνεται σάν σάπφειρος καὶ πότε σάν ἀμέθυστος, πότε σάν τοπάζι, πότε σὰ σμαράγδι, πότε σὰ μαργαριτάρια, καὶ πότε σὰ διαμάντια. Καμμιά φορὰ οἱ χαιτόδοντες συγκεντρώνονται στὸ κοίλωμα κανενὸς βράχου. Τότε ἀποτελοῦν συλλογὴν πολιτικῶν λίθων, σάν νά εἶχε κρυμμένα ἡ θάλασσα μέσ' στήν κρυφὴ αὐτὴ κουφάλα τῆς ὄλα τὰ διαμάντια τοῦ στέμματος τῆς. Ὁ ὥραιος χαιτόδους εὐχαριστεῖται στὶς ἀερογαλιές καὶ ἀπάνω στήν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης· ὅταν εἶνε ἀκόμα ἡμέρα καὶ λάμπει ὁ ἥλιος περιδιαβάζει, παίξει, χαριεντίζεται. Τὴν ὥρα αὐτὴ πρέπει νά τὸν ἴδῃ κανεὶς καὶ νά θαυμάσῃ!

Ἄν ὁ χαιτόδους ἦταν μόνο ὥραιος, δὲν ἦταν ἀνάγκη νά γίνεται λόγος γι' αὐτόν. Τὰ προτερήματα ὁμοῦ αὐτοῦ εἶνε ἀνώτερα τῆς ὁμορφιάς του, περιεργότερα ἀπὸ τὸ ποικιλοσκίτον περιβλήμα του. Ἄν τὸ περιβλήμα του θαμπώνει, ἡ εὐφροσύνη τοῦ μᾶς εὐχαριστεῖ καὶ μᾶς ἐκπλήττει.

Τὸ στόμα τοῦ παραδόξου αὐτοῦ ψαριοῦ μακραίνει σάν σωλὴν, ἐκτάκτου λεπτότητος καὶ θαυμασίου κατασκευῆς. Τὸ στόμα αὐτὸ εἶνε μαζὶ ἀντίλια καὶ πυροβόλο. Ὅταν ὁ χαιτόδους ἴδῃ τὴν λεία του, μὰ κτρινὴν ἢ γαλάζια μύγα τῶν τροπικῶν νά κάθεται ἀπάνω στὰ θαλάσσια φυτὰ, πλησιάζει κολυμπώντας μὲ βραδύτητα. Ἄμα φθάσῃ σὲ ἀπόστασι πέντε ἢ ἕξι ποδῶν ἀπὸ τὴν λεία του, στέκεται, διευθύνει τὸν αὐλόν του, καὶ ρίπτει μὰ σταγόνα νεροῦ ἀπὸ τὸ σωληνώδες στόμα του. Ἡ ὑδάτινος αὐτὴ σφαιρίδα ποτὲ δὲν ἀστοχεῖ τοῦ σκοποῦ τῆς καὶ ἡ μύγα πέφτει παραχαλισμένη στὸ κύμα. Σὲ λίγο φθάνει ὁ χαιτόδους, παίρνει τὸ ἀσφρικτῶν θῦμά του καὶ τὸ καταπίνει μὲ τὴν ἴδια λεπτότητα, μὲ τὴν ὁποία οἱ τροχιλοὶ ἀπομυζοῦν ἔν ἄνθος ἢ γίνονται μὰ σταγόνα δρόσου.

Κάποτε ἡ λάμψις τοῦ περιβλήματός του προδίδει τὴν παρουσίαν του καὶ ἡ μύγα πετάει. Ὁ χαιτόδους τὴν παρακολουθεῖ κολυμπώντας, διατηρῶν μόνον τὴν ἀκρὴ τοῦ εὐγχείου του ἐκτός τοῦ νεροῦ. Αἰφνης σταματᾷ, προσεκτικὸς, ἀκίνητος. Τὰ ὠραία του χρώματα ἀλλάζουν, ἡ λάμψις του σβύνει. Βλέπει τὴ μύγα πού ἔχει καθίσει ἀπάνω σὲ ἄλλο φυτὸ. Ρίχνει τὸ νερὸ ἐναντίον τῆς. Ἡ μύγα πέφτει, πέθανε.

Τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ κυνήγι προκαλεῖ τὴν κατάπληξιν τῶν φουσιδιφῶν οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν εἶδαν τὸν χαιτόδοντα ν' ἀστοχῇ στὸ στόχο του.

Αἱ γυναῖκες τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰάβας ἀρέσκονται ν' ἀνατρέφου χαιτόδοντας μέσα σὲ ἀγγεῖα ἀπὸ πορσελάνη, ὄχι γιὰ τὴν ὁμορφιά τοῦ ψαριοῦ ἀλλὰ κυρίως γιὰ τὸ ἐκτακτὸ θέαμα τῆς πᾶς αὐτοῦ ἐνεργουμένης σκοποβολῆς. Μέσ' στὸ ἀγγεῖον γίνεται ἀληθινὸς ἀγὼν. Ρίχνουν μὰ μύγα δεμένη στήν ἀκρὴ μιάς κλωστῆς κ' ὁ σκοπευτὴς πάντοτε ἔτοιμος ρίχνεται ἀπάνω τῆς, καὶ πάντοτε ἐπακολουθεῖ ὁ θάνατος τοῦ θύματος. Κάποτε ὁμοῦς πέντε ἕξ χαιτόδοντες ρίχνονται συγχρόνως κατὰ τοῦ ἴδιου θύματος. Τὸ ἔντομο πέφτει καὶ ἐπακολουθεῖ ἀγὼν, ποῖος νά γίνῃ κυρίως αὐτοῦ. Τέτοιο εἶνε τὸ ψάρι αὐτὸ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, ὁ ὠραιότερος ἱππότης καὶ ὁ ἐπιδεξιότερος σκοπευτὴς τῆς θαλάσσης.

Ἐπάρχουν αἰμοχαρῆ ζῶα πού παίζουν μὲ τὴν λεία τους κ' ἄλλα πού καταξοχίζου ἄνευ τῶν θύματά τους. Ὁ χαιτόδους πλένει τὸ θῦμα του, ὡσάννὰ φοβάται μήπως κανένας κόκκος σκόνης βρωμίσει τὸ ὄρατόν του ροῦχο, πού ὑπερτερεῖ στήν λάμψιν τὰ μαργαριτάρια καὶ τὰ διαμάντια.

© Ἐπιστήμων

ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

ΑΥΤΑ ΔΕΙΞΙ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

Ἐνας καλὸς γιατρός δὲν ἐπιμελεῖται μόνον τὸ σῶμα τοῦ ἀρρώστου. Πρέπει νά ἐνισχύῃ καὶ τὸ ἠθικὸν τοῦ ἀσθενοῦς. Τὸ ἠθικὸ, πολλὰς φορὰς γιατρεύει τὸν πάσχοντα, περισσότερο ἀπὸ τὸ γιατρικὸ.

Πρέπει ἐπίσης νά ἐνισχύῃ ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ζητᾷ εἴποτε ἄλλο, παρὰ τὰ μέσα ν' ἀντισταθῇ στὸν πόλεμο, πού κάνει τὸ σῶμα, κατὰ τῆς ἀσθενείας.

Προσέχετε πολὺ στήν ἐκλογὴν τοῦ γιατροῦ σας. Ἄν τὸν βλέπετε σοβαρὸν, ξηρὸν καὶ ἐπίσημον σάν Ἕλληνα δικαστὴν, ἀποφεύγετέ τον, γιὰ ὄνομα Θεοῦ!...

Ἐάν τὸν καταλαβαίνετε ἔξυπνον, κρητῆστε τον. Μὴν παρασύρεσθε ἀπὸ τοὺς τίτλους καὶ τῆς ρεζλάμης τοῦ καθε γιατροῦ. Τίποτε δὲν ὑπάρχει περὶ ἐπικίνδυνον γιὰ ἓνα ἀρρώστο, ἀπὸ ἓνα σοφὸν γιατρό, ἀλλὰ σχολαστικὸ καὶ στενοκέφαλο.

Μὴν πέρνετε ποτὲ καθαρτικὸ, ἐάν αἰσθάνεσθε ἓνα πόνο στὸ δεξιὸ μέρος τῆς κοιλίας σας. Καθόλου παραξένο νά εἶναι σκοληνωεῖδις καὶ τὸ καθαρτικὸ, στήν περίστασι αὐτὴ, εἶνε μέγας κίνδυνος. Προσέξτε πολὺ.

— Ὁ φόβος φέρνει τὸν γιατρό, λείει μὰ Γαλλικὴ παροιμία. Δὲν ὑπάρχει γιὰ τὸν ἀσθενῆ, χειρότερον ἀπὸ τὸν φόβο.

— Ὁ φόβος ἐξουδετερώνει τὸν γιατρό, λείει ἡ πρακτικὴ. Στὴν ἀρρώστεια λοιπὸν χρειάζεται τόλμη.

Μὴν ἔχετε καὶ τόσῃν ἐμπιστοσύνην στὶς γαργάρες. Εἶνε μάταιες. Δὲν πλένουν παρὰ μόνον τὸ στόμα. Ἡ θεραπευτικὴ τους ἐνέργεια στὸν λάρυγγα, εἶνε μηδαμινή, γιὰ τὸν λόγο ὅτι δὲν φθάνει στὸν λάρυγγα.

Τελευταία λέξις: Ἡ φθίσις δὲν εἶναι πλέον ἐπικίνδυνη ὡς ἀσθένεια κληρονομικὴ. Πάντοτε ὁμοῦ εἶνε νόσος μεταδοτικὴ.

Μὴν ὑποδέχεσθε τῆς μικρῆς ἀδιαθεσίας ἢ τὰ μικρὰ σπειρίδια, μὲ περιφρόνησι. Ἀρχίζουν μὲ γαργάλιμα καὶ τελειώνουν μὲ δαγκώματα.

Παράδειγμα ἢ παρωνυχίς. Πρωτοφαίνεται ἓνα πρῶτ, σάν κόκκινην τέλεια, στήν ἀκρὴ τοῦ δακτύλου. Τὴν ἐπομένη αἰσθάνεται κανένας μὰ φαγούρα. Ὁξ ἀδεφεῖ, δὲν εἶνε τίποτε!...

Μὰ ἓνα καλὸ πρῶτ, καταλήγει στὸν χειροῦργο!

Ὅλες ἡ νευραλγίες, ὅπου διαρκοῦν, εἶνε πάντοτε ἓνας κώδων τοῦ κινδύνου.

Δὲν τρέφεται κανεὶς μ' ἐκεῖνο πού τρώει, ἀλλὰ μ' ἐκεῖνο πού χωνεύει. Μασάτε λοιπὸν καλά καὶ σιγά-σιγά.

Τὸ φάρμακο καλλίτερα νά τὸ πέρνετε νηστικός. Τὸ ἀδειανὸ στομάχι ἀπορροφᾷ ἀμέσως καὶ ταχέως. Γι' αὐτὸ πρέπει νά πέρνετε τὸ γιατρικὸ σας πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Νά κοιμᾶσθε πολὺ. Περισσότερον κ' ἀπὸ πολὺ. Ὁ ὕπνος ἐπαρῶνθαι τὴν τριβὴν τῆς ἡμέρας καὶ εἶνε τὸ μυστικὸ τῆς μακρᾶς ζωῆς καὶ τῆς ἀγχιρομένη νεότητος.

Μὰ τὴν κοιμηθῆτε ἀερίσατε τὴν κάμαρά σας. Ὁ καθαρὸς ἀέρας εἶνε ἡ τροφή τοῦ ὕπνου.

Νεαρὲς μητέρες, ἐμβολιάσατε τὰ παιδιὰ σας μόλις τ' ἀποχτήσετε. Εἶνε μὰ σωτηρία πρόνοια.

Ἡ λαρὰ δὲν εἶνε μεταδοτικὴ σὲ μεγάλη ἀπόστασι. Γιὰ νά μεταδοθῇ πρέπει νά συγχρωσθῆς μὲ ἓνα ἀσθενῆ ἢ νά εισπνεύσῃς τὴν ἀναπνοὴν του. Εἰς ἀπόστασι ἐνὸς μέτρου καὶ μισοῦ δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος.

Ἄλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴν σκαρλατίνα, τῆς ὁποίας τὰ σπέρματα τῆς ἀσθενείας, φέρει μαζὶ του ἐκεῖνος πού θά πλησιάσῃ ἓνα ἀσθενῆ.

Τρῶγε καλά τὸ μεσημέρι μὰ δείπνα ἐλαφρὰ τὸ βράδυ. Ὁ φρόνιμος σπώνεται μὲ λίγη πεινά ἀπὸ τὸ βραδυνὸ τραπέζι.

Πρὶν κοιμηθῆτε, ἂν μορῆς κάμε ἓνα μικρὸν περίπατο. Ὁ περίπατος φέρνει χώνευσιν καὶ προδιαθέτει γιὰ τὸν ὕπνο.

© Ἰατρός σας

